

351.88(4):336
EEG / Eng

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

's-GRAVENHAGE

150261

18.10.62

A
MP
AT
Arch

Aan Zijne Excellentie de
Minister-President,
Voorzitter van de Raad
van Ministers.

D 351.88(4):336
RUM

Directie/Afdeling: DGES

Datum: 15 oktober 1962

Onderwerp: Ministeriële bijeenkomst
VK-EEG

Kenmerk: 149414

F/12688/62

TER KENNISNEMING

./.

Bijgaand moge ik U het verslag toezenden
van de elfde ministeriële conferentie tussen
Engeland en de EEG welke op 8 oktober j.l. in
Brussel werd gehouden.

Spoedshalve is een exemplaar dezes rechtstreeks
aan de leden van de Ministerraad toegezonden.

STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

Dr. H.R. van Houten

Verslag van de ministeriële conferentie tussen
Engeland en de EEG op 8 oktober 1962.

De vergadering beperkte zich in hoofdzaak tot de organisatorische voorzieningen welke voor de eerstvolgende drie maanden moeten worden getroffen. Zij had in het algemeen een vlot verloop. Voorzitter van de Conferentie was Staatssecretaris van Houten. De Franse delegatie werd geleid door de heer Wormser, aangezien minister Couve in New York moest zijn bij de toelating van Algerije tot de Verenigde Naties. Aanwezig waren voorts Minister Schröder en de staatssecretarissen Lahr en Müller-Armack, de ministers Colombo, Fayat, Schaus, Heath en de Pous en, voor de Europese Commissie, de heren Hallstein en Mansholt.

Tijdschema.

De volgende data voor ministeriële vergaderingen werden, na een vrij langdurige discussie, ten dele in beperkte zitting zonder ambtenaren, vastgelegd:

25 tot en met 27 oktober,

15 tot en met 17 november,

10 tot en met 12 december,

met dien verstande dat de ministers op 12 december

's middags naar Parijs voor de NAVO-zitting moeten kunnen reizen.

Voorts zijn 29 en 30 november, en 1 december gereserveerd voor een eventuele extra-vergadering, indien daartoe de noodzaak blijkt. De wenselijkheid van een extra vergadering in de tweede helft van december zal in een later stadium worden gezien. In het algemeen zal 's morgens tussen de Zes, 's middags tussen de Zeven worden vergaderd, met uitzondering van wellicht 25 oktober, waarop wellicht de gehele dag door de Zes zal worden vergaderd.

Het bovenstaande schema was een compromis tussen de wens van de Franse delegatie slechts data voor drie vergaderingen vast te leggen en het verlangen van de Britse delegatie, gesteund door de overige vijf om voor vijf vergaderingen data vast te leggen of te reserveren.

Programma.

Ingestemd werd met de door de Britten voorgestelde onderwerpen, welke op de eerstvolgende twee vergaderingen kunnen worden behandeld, te weten Britse landbouw, nultarieven en India/Pakistan/Ceylon in de vergadering van oktober en de landbouwprodukten uit de gematigde zones van het Gemenebest, welke nog niet zijn besproken (zoals suiker, zuivel en lamsvlees) en verwerkte voedingsmiddelen tijdens de eerste november-vergadering. Op verzoek van de Franse delegatie werd overeengekomen dat annex aan de landbouwprodukten uit de gematigde zones van het Gemenebest de kwestie van het financieel reglement zal worden behandeld.

Staatssecretaris van Houten richtte in dit verband het verzoek tot minister Colombo of deze in de Raad van de EEG dit onderwerp ter sprake wilde brengen, een verzoek waarop reactie achterwege bleef.

Aangezien de heer Wormser opmerkte dat bij gebreke aan overeenstemming tussen de Zes, sommige onderwerpen nog niet rijp zouden kunnen zijn voor discussie op de genoemde data, werd besloten dat het de suppléants vrij zal staan bepaalde onderwerpen van de agenda af te voeren. Daartegenover zouden de plaatsvervangers echter eveneens het recht hebben bepaalde onderwerpen, zoals Hongkong en de associatie, op de agenda op te voeren indien deze inmiddels discussie-rijp zijn.

Gemenebestconferentie.

In de verklaring van minister Heath over het verloop van de Gemenebestconferentie gaf deze de kritiek weer van de verschillende Gemenebestlanden.

Ten aanzien van de Afrikaanse landen die associatie hebben geweigerd stelde de Britse minister dat wij niet zouden moeten trachten door het uitoefenen van economische druk of door gebrek aan alternatieve regelingen deze landen tot aanvaarding van de associatie te brengen. Anderzijds zouden uiteraard wel de belangen van de huidige associé's en de landen die zich wél willen associëren in acht moeten worden genomen. Voorts hoopte de Lord Privy Seal dat de Gemeenschap een verzoek om associatie in overweging zal nemen indien bepaalde landen hiertoe te zijner tijd nog mochten overgaan.

Voor de landen die in de toekomst in de Maleise federatie zullen worden verenigd verzocht minister Heath dat de Gemeenschap te zijner tijd de mogelijkheid van handelsovereenkomsten zal openen van het soort dat ook aan India, Pakistan en Ceylon in uitzicht is gesteld.

Naar aanleiding van de kritiek van India en Pakistan merkte minister Heath op dat hij niet het debat wilde heropenen over de tekst van hetgeen reeds is overeen gekomen. Wel vroeg de Britse minister of het niet mogelijk zou zijn aan de bezorgdheid van deze landen tegemoet te komen door enerzijds te verklaren dat de Gemeenschap onmiddellijk na toetreding van Engeland de onderhandelingen over handelsakkoorden zal openen (hetgeen in feite reeds in augustus werd overeen gekomen) en anderzijds te aanvaarden dat gedurende een redelijke onderhandelingsperiode de aanpassing van het Britse tarief aan het buitentarief wordt opgeschort.

Naar aanleiding van de klachten van de "blanke" landen van het Commonwealth volstond minister Heath met het verzoek de nog openstaande punten op redelijke wijze op te lossen en met de suggestie dat expressis verbis zal worden bevestigd dat de Gemeenschap te allen tijde bereid is met deze landen hun moeilijkheden te bespreken.

In zijn antwoord bracht voorzitter van Houten tot uitdrukking verheugd te zijn over het resultaat van de Conferentie, waarmede hij de Britse minister gelukwensde en voorts begrip te hebben voor de zorg die bij de Commonwealthlanden nog blijkt te bestaan. Hij nam de suggestie van de Britse minister over dat de verschillende ter sprake gebrachte problemen geleidelijk zullen worden behandeld naar gelang deze in het kader van de onderhandelingen aan de orde komen.

Heropening van onderhandelingen?

In het overleg tussen de Zes ontketende de heer Wormser, naar aanleiding van de passage in de rede van minister Heath over India en Pakistan, een korte discussie over de vraag of opnieuw over punten kan worden onderhandeld, waarover reeds overeenstemming was bereikt. De Franse delegatie was hiertegen gekant en verklaarde dat harerzijds eveneens bestaande compromissen zouden worden opgebroken, indien de Britse delegatie hiertoe zou overgaan. Staatssecretaris Lahr meende echter dat op de overeenkomsten altijd kon worden teruggekomen, zolang over het geheel nog geen overeenstemming was bereikt. De ministers Fayat en de Pous stelden dat de Britse positie toch wel bijzonder was en dat de Zes ook voor de vacantie hadden geweten dat het overleg nog niet zou zijn voltooid, zolang de resultaten van de Commonwealthconferentie nog niet bekend waren. Principiële punten zouden, aldus minister de Pous niet meer ter discussie kunnen worden gesteld, doch aanvullingen zouden wel kunnen worden gegeven. De heer Hallstein leverde een vurig pleidooi tegen de heropening van onderhandelingen over reeds overeengekomen punten, terwijl minister Colombo de stelling verdedigde dat pas in de laatste maanden van de onderhandelingen kan worden bezien of, ter bereiking van uiteindelijke overeenstemming, op bepaalde punten iets kan worden toegevoegd of teruggenomen. Besloten werd dat de suppléants aan de hand van de concrete Britse desiderata hun standpunt zullen bepalen.

Nieuw-Zeeland.

De heer Wormser kondigde in het overleg tussen de Zes aan dat de Franse delegatie bij de goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering, die pas tijdens de volgende vergadering zal plaatsvinden, terug zal komen op de verklaring die minister Colombo als voorzitter van de Zes over Nieuw-Zeeland op 5 augustus had afgelegd. Zoals uit de discussie tussen de Zes wel was gebleken kon de Franse delegatie zich immers niet verenigen met de in

de notulen weergegeven woorden van Minister Colombo volgens welke de Zes niet de tijd zouden hebben gehad hun verklaring over Nieuw-Zeeland in de juiste vorm te gieten. Frankrijk kon zich niet met een verklaring over Nieuw-Zeeland verenigen zolang de inhoud van de regelingen op het gebied van de zuivel niet vaststond.

De ministers Fayat en de Pous deden een beroep op de Franse delegatie niet nog eens op deze verklaring terug te komen, vooral nu er weer twee maanden zijn verlopen, waarin de publieke opinie met deze declaratie vertrouwd was geraakt. Volgens de Nederlandse minister had de verklaring van minister Colombo de stemming binnen de Zes op dat moment juist weergegeven.

De heer Wormser stelde dat voor repercussies bij de publieke opinie niet gevreesd behoefde te worden, aangezien de Nieuw-Zeelandse autoriteiten onmiddellijk op de hoogte waren gesteld van het feit dat Frankrijk weliswaar openstond voor iedere regeling, doch de verklaring zelve niet onderschreef. Minister Colombo viel de heer Wormser scherp aan op deze laatste mededeling. Hij kon zich ermede verenigen als Frankrijk eind oktober de weergave door het secretariaat van zijn woorden wilde betwisten, doch indien de verklaring van de voorzitter als zodanig in twijfel zou worden getrokken had Frankrijk zulks onmiddellijk moeten doen en niet na twee maanden, nu de instituten van de Gemeenschap erdoor in opspraak zouden worden gebracht. Besloten werd dat deze kwestie bij de behandeling van de notulen op 25 oktober opnieuw aan de orde kan worden gesteld. Voorts werd overeen gekomen dat aan de pers niets over deze discussie zou worden medegedeeld.

Diversen.

Over een aantal verspreide onderwerpen werden de volgende beslissingen genomen:

- met de Britse delegatie zal contact worden opgenomen of zij ermede akkoord gaat dat de ministeriële bijeenkomst over toetreding tot Euratom, waarin de eerste reactie van de Zes wordt gegeven op de verklaring van minister Heath, in de namiddag van 14 november zal plaatsvinden. Zo niet, dan zal op 15 november gedurende korte tijd met de Engelsen over Euratom worden gesproken. (Inmiddels is de namiddag van 14 november vastgelegd).
- in een later stadium zal worden beslist wanneer de institutionele en juridische aspecten van Englands toetreding aan de orde worden gesteld. De heer Hallstein pleitte er voor dat hiertoe binnen niet te lange tijd zal worden overgegaan.

Euratom

Instituten

Noorwegen en
Denemarken

- de voorzitter zal langs diplomatieke weg kontakt opnemen met de Noorse en de Deense regering, teneinde te vernemen of deze verwachten dat de volgende bijeenkomst veel tijd zal vergen. Indien de vergaderingen met Noorwegen en Denemarken bijvoorbeeld slechts een uur in beslag zouden behoeven te nemen, zou kunnen worden bezien of zij in de periode van 15 tot en met 17 november kunnen plaatsvinden. Indien meer tijd vereist is, zullen de Zes hierop tijdens de volgende ministeriële bijeenkomst moeten terugkomen.

Zuid-Afrika

- Besloten werd dat aan Zuid-Afrika op het niveau van suppléants à Sept de gelegenheid zal worden geboden tot een "hearing", tijdens welke de vertegenwoordigers van de Zuid-Afrikaanse regering hun standpunt kunnen uiteenzetten.

Nigeria

- Tussen de Zes vond een gedachtenwisseling plaats over de door de vier in Lagos geaccrediteerde ambassadeurs te geven reactie op een verzoek van de Premier van Nigeria tot een gesprek over de EEG. Het resultaat hiervan was dat tegen een gelijktijdige "hearing" van de vier ambassadeurs geen bezwaar bestaat. Mocht de Premier zich bij die gelegenheid echter kritisch uitlaten over de EEG en over de associatie met de Afrikaanse landen, dan zouden de ambassadeurs zich moeten beperken tot een rechtzetting van misvattingen, zonder dat dit tot een dialoog tussen de Premier en de vier ambassadeurs moet leiden.

De reden van deze voorzichtige benadering is enerzijds dat de EEG nog geen standpunt heeft ingenomen ten aanzien van het door Nigeria op de Commonwealth-conferentie vertolkte standpunt, volgens hetwelk Nigeria geen associatie-overeenkomst wil aangaan, doch wel een "comprehensive trade agreement". Een andere reden is dat Frankrijk niet gaarne tussen de EEG en de Nigeriaanse autoriteiten een discussie ziet, waaraan het zelf niet kan deelnemen om de bekende redenen.

Indien de ambassadeurs de behoefte gevoelen aan een meer substantiële discussie met de Nigeriaanse autoriteiten, dan kunnen zij zulks ieder afzonderlijk doen, met dien verstande dat dan uiteraard nationale standpunten worden weergegeven.

DGES, 15 oktober 1962